

ОБЩИНА ЛОМ

3600 Лом, ул. „Дунавска“ №12, тел. (0971) 69 101, факс: (0971) 66 026,

e-mail: lom.municipality@lom.egov.bg, www.lom.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
КМЕТ
НА ОБЩИНА ЛОМ
ЦВЕТАН ПЕТРОВ

СЪГЛАСУВАНО:
НАЧАЛНИК
НА РС ПБЗН ЛОМ
ГЛ.ИНСПЕКТОР МИЛЕН ЯНАКИЕВ

СЪГЛАСУВАНО:
НАЧАЛНИК
НА РУ МВР ЛОМ
ГЛ.ИНСПЕКТОР
ГЕОРГИ ПЕТКОВ

СЪГЛАСУВАНО:
ДИРЕКТОР
НА РИОСВ МОНТАНА
Инж. МИЛЕНА НИКОЛОВА

СЪГЛАСУВАНО:
УПРАВИТЕЛ
НА „ЛАТ НАЙТРОДЖЕН
БЪЛГАРИЯ“, ЕООД
ПОЛИНА ДЕМИРЕВСКА
КОСТАДИНОВА

ВЪНШЕН АВАРИЕН ПЛАН

НА СКЛАДОВА БАЗА ЗА МИНЕРАЛНИ ТОРОВЕ
ГР.ЛОМ, ОБЛАСТ МОНТАНА
С ОПЕРАТОР „ЛАТ НАЙТРОДЖЕН БЪЛГАРИЯ“ ЕООД

Приет с Решение № 41 от Протокол № 7 от 29.02.2024г. на Общински съвет Лом

2024 г.

ПРЕПИС ОТ РЕШЕНИЕ № 41
ОТ ПРОТОКОЛ № 7/29.02.2024 Г.
НА ОБС-ЛОМ

По пета точка

Докладна записка №РД-01-06-16/21.02.2024 г. от Цветан Петров - Кмет на Община Лом, относно: Приемане на Външен аварийен план на „Складова база минерални торове“, гр. Лом с оператор „ЛАТ Найтроджан България“ ЕООД

Г-жа Пенка Пенкова – председател на Общински съвет – Лом подложи докладната на поименно гласуване.

След проведеното поименно гласуване с 18 гласа „ЗА“, няма „ПРОТИВ“ и 1 глас „ВЪЗДЪРЖАЛ СЕ“, Общинският съвет на Община Лом взе следното

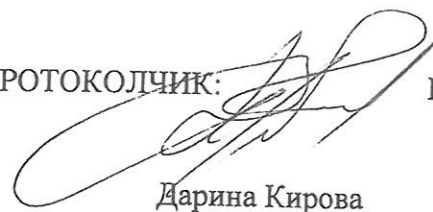
РЕШЕНИЕ
№41

Общинският съвет на Община Лом на основание чл. 21, ал. 1, т. 1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, във връзка с чл. 9, ал. 11 от Закона за защита при бедствия:

Приема Външен аварийен план на „Складова база за минерални торове“ гр. Лом с оператор „ЛАТ Найтроджан България“ ЕООД

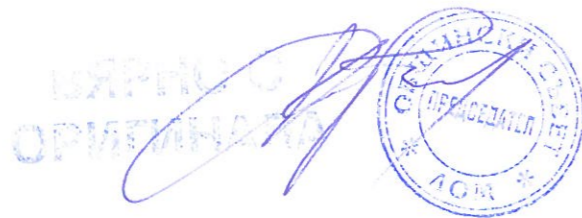
Приложение: Външен аварийен план на „Складова база за минерални торове“ гр. Лом с оператор „ЛАТ Найтроджан България“ ЕООД.

ПРОТОКОЛЧИК:

Дарина Кирова

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБС-ЛОМ:

ПЕНКА ПЕНКОВА

ОРИГИНАЛ

Външният аварийен план е разработен на основание чл.108, ал.1 от Закона за опазване на околната среда и чл. 18, ал.1 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях.

Външният аварийен план на „Складова база за минерални торове” гр.Лом с оператор „ЛАТ Найтрожден България” ЕООД е съставна част от общинския план за защита при бедствия на община Лом и е разработен с цел да бъде постигнато високо ниво на защита на живота и здравето на хората и на околната среда чрез:

1.Осигуряване на контрол и ограничаване на последствията от аварии, така че да се сведе до минимум въздействието им и да се ограничат неблагоприятните въздействия върху човешкото здраве, околната среда и имуществото.

2.Прилагане на мерки, необходими за защита на човешкото здраве и околната среда от въздействието на големи аварии.

3.Съобщаване на необходимата информация на обществеността и осигуряване на ефективна комуникация между компетентните органи и оператора.

4.Осигуряване на възстановяването и почистването на околната среда около предприятието след голяма авария.

1. Информация за обект „Складова база за минерални торове” гр.Лом с оператор „ЛАТ Найтрожден България” ЕООД.

1.1.Обща информация.

Име на оператора: „ЛАТ Найтрожден България“ ЕООД
Име на предприятието: Складова база за минерални торове
Адрес на предприятието: ПИ 44238.507.215 и ПИ 44238.507.214, „Промислена зона“ гр. Лом, област Монтана;
Идентификационен номер: 201470332
Адрес на оператора: гр.София 1113, район Изгрев, ул.“Тинтява“ №13Б, ет.3, офис 3-5;
Телефон: +359 882 363 263,
Ел. поща: nedelcho.dimitrov@lat-nitrogen.com

1.2.Основна дейност на предприятието.

В Складовата база за минерални торове – промишлена зона, гр. Лом на „ЛАТ Найтрожден България“ ЕООД се извършва съхранение на минерални торове, в т.ч. съхранение на амониев нитрат (AN)- тор, който е опасен и е в обхвата на Приложение 3 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

На обекта се експлоатират следните складове за минерални торове:

- складове 1÷3 за съхранение по 1 200 t AN и склад 4 за съхранение на 1 180 t AN – разположени са в обща съществуваща сграда (120m x 36m = 4320m²);
- склад 5, разположен в съществуваща сграда (22m x 60m = 1320m²) за съхранение на неопасни торове- 2 430 t неопасни минерални торове;
- складове 6÷8 за съхранение по 1 200 t AN и склад 9 за съхранение на 1 180 t AN– разположени са в обща съществуваща сграда (120m x 36m = 4320m²).

На площадката се извършва и пакетиране на неопасни торове в торби тип биг-бег.

Общото количество минерални торове, които са налични на площадката на предприятието са 14 990 t, от които 9 560 t – AN и 5 430 t неопасни торове.

1.3. Личен състав.

Персоналът на предприятието работи при условия на пет дневна работна седмица с нормална продължителност на работното време.

В „ЛАТ Найтрожден България“ ЕООД работят четирима човека административно-управленчески и изпълнителен персонал.

1.4. Местоположение и други данни.

Предприятието е разположено в ПИ 44238.507.215 (УПИ I, кв. 258) и ПИ 44238.507.214 (УПИ III, кв. 258), намиращи се в индустриалната зона на гр. Лом, Община Лом, Област Монтана. Имотите са с трайно предназначение на територията „Урбанизирана“ и начин на трайно ползване: „За друг вид производствен, складов обект“.

Площадката на предприятието е разположена на разстояние $\approx 1,2$ km южно от р. Дунав.

Ползването на съседните имоти и приблизителните отстояния от площадката до най-близките жилищни райони, зони за отдих обекти и площи с обществено предназначение, транспортни пътища е както следва:

- на север – незастроени терени; р. Дунав – на ≈ 1200 m от границите на ИП; пристанище Лом – на 540 m;
- на североизток – ул. Людовико Миланези, до която в съседен имот е разположена складова база Лом към Териториална дирекция „Държавен резерв и военновременни запаси“ гр. Враца;
- на северозапад – ул. Пристанищна, жилищни сгради, „ЛИДЛ България“ ЕООД – 200 m, „Топливо“ АД – 300 m, Общински пазар Лом – 250 m, спортен комплекс „Дунавски юнак“ и стадион – на 398 m; Районен съд – на 414 m; спортна зала – на 425 m; читалище – на 475 m; Търговски комплекс – на 540 m; Медицински център „Здраве“ – на 570 m; 1-во Основно училище „Никола Първанов“ – на 659 m, ЦДГ №7 „Калинка“ – на 797 m.
- на изток – ул. Людовико Миланези, до която в съседния имот е площадка на „Ломстрой“ ООД;
- на югоизток – ул. Людовико Миланези, до която в съседния имот е площадка на дружество „ЕЛ ЕЙ РЕНТ“ АД, което се занимава с Товарни превози, Поддържане и ремонт на транспортни средства, товаро-разтоварна дейност, спедиторска, отдаване под наем, обществен превоз на пътници;
- на юг – площадки за промишлени и складови дейности на „Златия 97“ ООД и ПК „Наркооп“ Лом, на които е разположена търговска база;
- на югозапад – Автогара – на разстояние ≈ 200 m от границите на ИП; хипермаркет „Т Маркет“ – на разстояние ≈ 250 m; ЦДГ №2 „Червената шапчица“ – на 360 m;
- на запад – жп гара, на 110 m; начало на алея за отдих – на 170 m; второкласен път от Републиканската пътна мрежа II-11, преминаващ по територията на области Видин, Монтана, Враца и Плевен – на 140 m; жилищна сграда – на 169 m от границата на обекта; Дирекция „Социално подпомагане“ – на 170 m; - Районен съд Лом - на 200 m; Общинска служба по земеделие – на 400 m; Банка ДСК – на 400 m ЦДГ №3 „Звездица“ – на 570 m;

1.5. Максимални възможни последици за персонала, населението и околната среда от авария в обекта.

1.5.1. Информация за основните видове опасни вещества.

На територията на предприятието се складира до 9 560 t АН-торове.

Амониевият нитрат е класифициран съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP), като:

- Оксидиращо твърдо вещество, Категория 3, с код за опасност H 272 (Може да усилва пожара; окислител);
- Дразнене на очите, Категория 2, с код за опасност H 319 (Предизвиква сериозно дразнене на очите).

Амониев нитрат – NH₄NO₃ (със съдържание над 28% тегловни азот) - CAS № 6484-52-2, ЕС № 229-347-8. Представява твърдо вещество на бели/ бежови гранули, без аромат. Запалимите материали под формата на въглерод в състава на тора са ≤0,2%.

Има точка на топене 169 °С. Разпада се под точката на кипене.

- точка на запалване – неприложимо;
- скорост на изпаряване – незначителна;
- запалимост – продуктът е невъзпламеним;
- горна граница на експлозивност – неприложимо;
- долна граница на експлозивност – неприложимо;
- налягане на парите – незначително;
- относителна гъстота на изпаренията – неприложимо;
- относителна плътност – 1,72 g/cm³;
- обемна плътност – 890 kg/m³;
- разтворимост във вода – 1,870 g/l, много разтворим (при 20°C);
- температура на samozапалване – няма информация;
- температура на разпадане – над 210°C;
- експлозивни свойства – невзривоопасен. UN серия 1 & 2 Запалими материали

под формата на въглерод: ≤0,2%. Съществува потенциален риск от експлозия при нагряване в малък обем (напр. тръби и дренажи) особено ако са замърсени с несъвместими материали;

- оксидиращи свойства – може да усилва пожара; окислител.

1.5.2.Инвентарен списък на съхраняваните вещества и смеси.

№	Име на веществото/сместа	Опасно (да/не/няма информация)	Физична форма (течност, твърдо блок, твърдо насипно, газ под налягане, втечен газ)	Наличен ИЛБ (да/не/не се изисква)	Налично количество, [t]	Вещество/смес
1	2	3	4	5	6	7
1.	Амониев нитрат - тор	да	твърдо насипно	да	до 9 560	вещество
2.	Калциево-амониев нитрат - тор	не	твърдо насипно	да	до 5 430	смес
3.	НРК-торове	не	твърдо насипно	да		смес
4.	НР-торове	не	твърдо насипно	да		смес
5.	Уреа	не	твърдо насипно	да		вещество

1.5.3. Информация за възможните аварии

В района на предприятието не съществува пряка опасност от природни катаклизми, които да доведат до аварийна ситуация с тежки последствия. Въпреки това не бива да се изключват природните фактори, които могат да доведат до възникване на голяма авария на територията на предприятието.

При земетресение:

Територията на България е разделена на 8 сеизмични зони - 6 високоактивни (*Софийска, Струмска, Родопска, Маришка, Горнооряховска, Шабленска*) и 2 нискоактивни (*Бургаска и Видинска*), обединени в 3 сеизмични района - Рило-Родопски (*Струмска и Родопска зона*), Средногорски (*Софийска, Маришка и Бургаска*) и Североизточен (*Горнооряховска и Шабленска*). Територията на предприятието попада във Видинска сеизмична зона.

Районът на гр. Лом попада в сеизмична зона от VII степен на интензивност по скалата на Медведев-Шпонхойер-Карник.

В резултат на сеизмично въздействие от VII и по-висока степен е възможно възникване на следната обстановка:

- част от сградния фонд ще получи пълни и силни разрушения;
- ще има ранени, контузени или затрупани сред работещите, клиентите или в съседство с обекта;
- ще бъде нарушена системата на енергоснабдяване;
- възможно е създаването на сложна пожарна обстановка.

Наводнения:

Опасност от наводнение съществува при необичайно проливни дъждове или обилно снеготопене по горното течение на р. Дунав.

Евентуално наводнение в района на гр. Лом е възможно да възникне за няколко дни, в резултат на проливни/ продължителни дъждове по горното течение на реката. Водните стоежи в българския участък на река Дунав се следят ежедневно от Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав“. Евентуално наводняване на територията на гр. Лом може да се прогнозира, като информацията е достъпна на <https://appd-bg.org/>. При опасност от заливане територията на обекта достатъчна мярка е преместване на наличните количества опасен тор извън обсега на евентуални високи води (*повдигане на европалет*).

Мълния при нарушена мълниезащита:

Причина за този вид авария е неспазване на технологичната дисциплина при монтирането на технологичното оборудване или при нередовно извършване на профилактика на заземяването на обекта. Тази причина би могла да доведе до директно попадане на мълния и възникване на пожар на територията на предприятието.

Ураганен вятър, снегонавявания, залежавания, обледенявания

При възникване на ураганен вятър съществува вероятност да се получи ветрово натоварване върху покривните конструкции, което да надхвърли проектното и те да се разрушат или откъснат от мястото си.

Съществува вероятност при снеговалеж съпроводен със силен вятър да възникнат снегонавявания. В резултат на тях е възможно да се получат големи преспи, което да затормози комуникацията в предприятието и да наруши средствата за връзка с регионалните структури на министерствата и ведомствата. Това в най-голяма степен представлява

опасност, ако на обекта възникне аварийна ситуация, за овладяването на която ще е необходима външна намеса.

При рязко понижаване на температурата под 0°C и валежи от дъжд и сняг, при мъгла и висока влажност на въздуха, придружени от студен вятър е възможно да възникне заледряване, което се изразява в образуване на ледена кора по земята, предметите и съоръженията. Най-често се получава заледряване на подходите и изходите към обекта. При определено стечение на атмосферните условия може да се създадат предпоставки за обледяване на някои части от конструкцията на сградите. При обледяване най-уязвими биха могли да бъдат покривните конструкции, особено ако натрупването на големи ледени маси се комбинира с настоящ или последващ ураганен вятър. Предприемането на специални мерки срещу тези природни бедствия при проектирането би осъществило изключителна стойността на съоръженията. Предвид на тяхната рядкост специални проектантски и технологични мерки не се предприемат, но трябва да има организационна готовност за тяхното възникване и намаляване на вредните последици

В резултат на термично въздействие от висока температура, отделена при пожари извън територията на обекта, но в опасна близост до него:

Наличието на пожари в близост до територията на обекта биха представлявали реална опасност, предвид повишаване на температурата или тяхното прехвърляне на територията на предприятието с всички произтичащи от това последици.

Възникване на авария при саботаж или терористичен акт:

При злоумишлени действия от отделни лица или групи от хора, целящи предизвикване на разрушения и паника сред населението е възможно предизвикване на авария на територията на обекта. Тази авария може да доведе до пожар на територията на обекта.

Възникване на авария в резултат на авария в съседно предприятие:

Заплаха за предприятието съществува при авария свързана с пожар на съседна площадка. Такова събитие би представлявало реална опасност за обекта с възможността за прехвърляне на пожара на територията му или разрушаване на сгради и инсталации на неговата територия.

Възникване на авария в резултат на пътно-транспортно произшествие:

Площадката на обекта е разположена в индустриалната зона на гр. Лом и граничи с ул. Людовико Миланези. Транспортно произшествие свързано с МПС, би представлявало опасност за обекта с оглед на възможността от възникването на пожар и възможността от прехвърлянето му на територията му. Също така, е възможно горящият обект да предизвика експлозия, която да нанесе поражения.

Експлоатационни причини:

При нормална експлоатация практически не би имало възможност за големи аварии. Потенциалните извънредни събития, които биха ги предизвикали са събитията със загуба на съдържание (СЗС) при съхраняването на тора. На площадката на „ЛАТ Найтроджен България“ ЕООД не се извършва обработка/производство или каквото и да е въздействие върху амониевия нитрат. СЗС е възможно да възникне при товаро-разтоварните дейности на площадката и подредбата на биг-беговете върху пирамидалните фигури в складовите пространства.

Основната причина за възникване на авария по експлоатационни причини е неспазването на технологичния режим от страна на персонала при извършване на товаро-разтоварни работи.

1.5.4. Информация за максималните възможни последици за персонала, населението и околната среда от авария в обекта

По-долу са представени максималните възможни последици при най-тежките сценарии на авария:

Пожар извън складовете при товаро-разтоварни дейности на амониев нитрат

В аварийният сценарий простото термично разлагане на амониеви нитрати е следствие от пожар на товарач.

Разграничават се следните зони на сигурност при пожар на АН:

- Зона 1 на значими летални ефекти – 5% смъртност ($SELS = 143 ppm$) – зоната е с радиус до 40 m от пожара;
- Зона 2 на първи летални ефекти - 1% смъртност ($SEL = 137 ppm$) – зоната е с радиус до 40 m от пожара;
- Зона 3, прагове на необратимите ефекти ($SEI = 72 ppm$) – зоната е с радиус до 60 m от пожара.

Зоните са изобразени на картен материал на следващата фигура.

Фигура 1: Зони на токсично въздействие при пожар на товарач в зоната на товаро-разтоварни дейности.

Тук е важно да се отбележи, че зоните на сигурност са при 60 минутна експозиция на токсичните газове. Наличието на противопожарна инсталация предотвратява вероятността за продължителен пожар и съответно зоните са значително завишени от реалната ситуация. Максималната експозиция ще бъде 10 минути (*разпространението на токсичните газове ще се преустанови в момента, в който се задейства ръчната дренчерна противопожарна инсталация*).

Тежест на последиците:

Няма да бъдат засегнати жилищни райони, чувствителни обществени сгради, зони за отдих, транспортни пътища, територии със статут на защита или обекти на културно-историческото наследство.

При пожар на амониев нитрат водещ до термично разлагане и разсейване в атмосферата на токсични газове има вероятност за фатални последици за хората намиращи се в радиус до 40 m при 60 минутна експозиция с токсичните газове – до три служителя на „ЛАТ Найтроджен България“ ЕООД плюс един служител на външна охранителна фирма. Тази зона попада на територията на „ЛАТ Найтроджен България“ ЕООД и засяга малка част от площадката на разположената от юг търговска база.

Пожар на камион/ж.п. вагон с амониев нитрат в зоната за разтоварване

В аварийния сценарий простото термично разлагане на амониеви нитрати е следствие от пожар на камион/ ж.п. вагон в зоната на товаро-разтоварване.

В оценката на риска праговете на експозиция, при които може да се очакват негативни въздействия върху живота и здравето на хората са с продължителност 60 мин. Реално наличието на дренчерна противопожарна инсталация изключва вероятността да има пожар с продължителност 60 мин. Очакваната продължителност на пожара е до 10 мин.

В съответствие с Инструкцията за безопасно извършване на товаро-разтоварни дейности на площадката на „ЛАТ Найтроджен България“ ЕООД зоната за товаро-разтоварване не се остава без присъствие на член от персонала на „ЛАТ Найтроджен България“ ЕООД. При евентуален пожар времето за реакция ще бъде минимална за задействане на ръчната дренчерна противопожарна инсталация.

Създават се следните зони на сигурност:

- Зона 1 на значими летални ефекти ($CL5\%$), които съответстват на настъпването на смърт при 5 % от изложените индивиди ($SELS = 143 ppm$) – зоната е с радиус до 48 m от пожара;
- Зона 2 на първи летални ефекти ($CL1\%$), които съответстват на настъпването на смърт при 1 % от изложените индивиди ($SEL = 137 ppm$) – зоната е с радиус до 48 m от пожара;
- Зона 3, прагове на необратимите ефекти (*необратимите ефекти съответстват на устойчивостта във времето на лезия или функционално увреждане при еднократна краткосрочна експозиция, $SEI = 72 ppm$*) – зоната е с радиус до 70 m от пожара.

Зоните са изобразени на картен материал на фигурата по-долу.

Фигура 2: Зони на токсично въздействие при пожар на камион/ж.п. вагон в зоната на разтоварване.

Торовете са безопасни продукти, когато с тях се борави правилно. Въпреки това трябва да се отбележи следното по отношение на нагриване, експлозия и пожар: самият тор не е запалим, но подпомага горенето дори в отсъствието на въздух. При нагриване се топи и при по - нататъшното нагриване се разлага с освобождаване на токсични газове, съдържащи азотни оксиди и амоняк. Сравнително устойчив на детонация, но съществува риск от пожар и експлозия при нагриване в затворени пространства и при високи температури.

Аварийните ситуации, които могат да възникнат при неправилното съхранение на Амониевия нитрат са:

Събитие (риск)	Последици
Пожар	<ul style="list-style-type: none"> ▪ образуване на токсични газове и пари и последващо замърсяване на атмосферния въздух ▪ вторични експлозии ▪ замърсяване на почви, подпочвени и повърхностни води от изпускане на замърсена вода от гасене на пожари
Експлозия	<ul style="list-style-type: none"> ▪ образуване на токсични газове и пари и последващо замърсяване на атмосферния въздух ▪ вторичен пожар ▪ замърсяване на почви, подпочвени и повърхностни води от:<ul style="list-style-type: none"> а) изтичане на химични вещества и препарати в резултат от разрушаване на целия обем; б) изпускане на замърсена вода от гасене на пожари.
Наводнение	Замърсяване на почви, подпочвени и повърхностни води чрез замърсени дъждовни води
Разпръскване на Амониев нитрат и неправилно третиране и съхранение на опаковките	Замърсяване на компонентите на околната среда в резултат на разпръскване на Амониев нитрат и нерегламентирано изхвърляне на опасните отпадъци (вкл. разкъсани опаковки)

Имената и длъжностите на лицата, оправомощени за привеждането в действие на вътрешния аварийен план и отговорни за координацията на действията, които се предприемат на територията на предприятието и/или съоръжението в случай на авария.

Валентин Красимиров – координатор на „Складова база за минерални торове” гр.Лом с оператор „ЛАТ Найтрожден България” ЕООД, тел.0882 420 848.

2. Име и длъжност на лицата, отговорни за координацията на силите и средствата при провеждане на спасителни и неотложни аварийно - възстановителни работи извън територията на обекта.

- Цветан Петров– кмет на Община Лом;
- Ръководителя на операциите, назначен със заповед на Кмета на Общината.

3. Име и длъжност на лицата, упълномощен да задействат оповестяването и привеждането в готовност на силите и средствата при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи извън територията на обекта.

- Цветан Петров– кмет на Община Лом.

Редът при ранно предупреждаване и оповестяване при бедствия на органите на изпълнителната власт и населението при заплаха или възникване се определя с Наредбата за условията и реда за функциониране на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване /НСРПО/ на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия.

В обекта има изградена и присъединена към НСРПО локална система за оповестяване.

4. Мерки за ранно оповестяване, алармиране, информирание и процедури за готовност и свикване.

Оповестяването на членовете на Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия се осъществява от дежурните по Общинския съвет за сигурност и/или от дежурните в Оперативен център (ОЦ) на РДПБЗН – Монтана, чрез системата за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт (DAKS).

При възникване на авария на територията на „Складова база за минерални торове – гр.Лом” незабавно се оповестява оперативният център (ОЦ) на РДПБЗН Монтана или РСРБЗН - Лом и дежурния по ОБСС – Лом, чрез телефон 112, РУ МВР Лом, ОД МВР Монтана, Областния управител на Област Монтана, РИОСВ Монтана. Предоставя се информация относно налични опасни химически вещества, както и друга налична информация за опасности за живота и здравето на хората, броя на работниците, намиращи се на територията на обекта към момента на аварията. Въвежда се в действие вътрешния аварийен план.

В най-кратки срокове се раздават индивидуалните средства за защита на работниците и служителите, намиращи се на територията на обекта. До пристигане на екипите на ЕСС, се започват действия по провеждане на спасителни и неотложни аварийно възстановителни работи, съгласно вътрешния аварийен план на обекта, със собствените сили и средства. Пребиваващите на територията на базата, неучастващи пряко в СНАВР, се извеждат на безопасно място извън територията на аварията.

Осъществява се разузнаване и наблюдение с цел осигуряване на оперативна информация за обстановката в района на аварията и за подпомагане действията на формированията, участващи в спасителните и локализационни дейности.

Спецификата на промишлената авария, свързана с отделяне на опасни химически вещества, обуславя невъзможността за ранно предупреждение. Системите за ранно предупреждение могат да се използват за предупреждение на органите за управление и населението при евентуално възникване на необходимост от евакуация или даване на указания за поведение на населението.

Ранното предупреждение и оповестяване се осъществява от оперативния дежурен по Общински съвет по сигурност-Лом/ОБСС/.

Информация за промишлена авария оперативния дежурен от ОБСС получава от:

- „Складова база за минерални торове” гр.Лом;
- ОЦ на РДПБЗН-Монтана;
- Тел.112;
- Собственици на обекти в близост със складовата база;
- Дежурен от Областен съвет по сигурност;
- Обаждания на граждани;
- Други.

При възникване на промишлена авария или при получаване на сигнал за опасност от такава на територията на „Складова база за минерални торове – гр.Лом”, оперативния дежурен по Общински съвет по сигурност оповестява /Приложение №1 и Приложение №2/:

- Кмета на общината;
- Зам.кметове на общината;
- Секретаря на общината;
- Ст.експерта ССИ;

- Членовете на общинския щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия (по указания на кмета);
- Доброволно формиране на общината (по указания на кмета);
- РС ПБЗН Лом;
- РУ МВР Лом;
- Дежурния по Областния съвет за сигурност Монтана (ОСС);
- РИОСВ Монтана;
- Други (по указания на кмета).

Дежурния по ОбСС изготвя и предава донесения до ОЦ на РДПБЗН-Монтана и дежурния по ОСС - Монтана за аварията по установените форми за донесение.

5. Мерки за координиране и организиране на силите и средствата, необходими за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи извън територията на обекта, за прилагане на външния аварийен план /ДВ, бр. 62 от 2022 г., в сила от 05.08.2022 г. на Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях/.

Щабът за изпълнение на общинския план за действие при бедствия се привежда в готовност - 20 мин от подаването на сигнал "Бедствие" в работно време и 60 мин. от подаване на сигнала в извън работно време. Членовете на Щаба заемат работните си места в заседателната зала на общината. Кметът на общината или упълномощено от него лице провежда заседание на Щаба, като го запознава с първичната информация за обстановката на територията на засегнатия обект. Кмета на Общината въвежда в действие Общинския план за защита при бедствия и Външния аварийен план на ЛАТ Найтроджен България“ ЕООД. Обявява „Бедствено положение“ на територията на гр.Лом съгласно чл.49, ал.1 от Закона за защита при бедствия. С заповед определя ръководителят на операции по чл. 65, ал. 1, т. 8 от Закона за защита при бедствия. Щаба приема решение за извършване на незабавни мероприятия за ликвидиране последиците причинени от аварията. Извършва се обмен на информация с Областния управител на област Монтана, РД ПБЗН – Монтана, ОД МВР – Монтана и РИОСВ – Монтана.

Взаимодействието и координацията между частите на единната спасителна система (областните, общинските и обектовите сили и формирования) се извършва от ръководителя на операции.

Действия и мероприятия, които се предприемат след анализиране на първоначалната информация и прогнозата за развитие на аварията от Общинския щаб и ръководят от ръководителя на операции:

- Първична оценка на вероятните опасности следствие на аварията (информацията се подава от ръководителите на екипите на ПБЗН и МВР;
- Получаване на информация за броя и състоянието на пострадалите лица в района на складовата база и поразената зона извън нея;
- Оказване на спешна медицинска помощ и при необходимост болнично лечение на пострадалите;
- Мониторинг на концентрацията на опасни вещества в атмосферния въздух и вземане на проби от почвата и водата в района на аварията – извършва се от РИОСВ – Монтана, съвместно с отдел „Регионална лаборатория – Монтана.
- Определяне границите и посоката на химическото замърсяване около района на „Складова база за минерални торове“ гр.Лом с оператор „ЛАТ Найтроджен България“ ЕООД;
- Определяне безопасния периметър и ограничаване на достъпа в зоната на химическо замърсяване – извършва се от силите на РУ МВР - Лом;
- Избор на необходимите сили и средства за извършване на спасителни и неотложни
- аварийно - възстановителни работи/СНАВР/ и преценяване необходимостта от

включване на екипи от други съставни части на единната спасителна система, включително доброволни формирования;

- Избор на апаратура за измерване;
- Подготовка на оборудването и екипировката и изясняване на начините и средствата за защита на екипите;
- Инструктаж на екипите;
- Разпореждане за действие на екипите в района на аварията;
- Избор на маршрутите за придвижване на спасителните екипи;
- Определяне начина за извършване на спасяване и евакуацията на застрашени хора;
- Разпореждане за разсредоточаване на ценно имущество и материали, начините за разсредоточаване или защита;
- Определя необходимостта и начина за извършване на оповестяване чрез Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на населението на общинско ниво;
- Информирание на населението на гр.Лом за възникналата авария посредством Радиовъзела на гр.Лом и електронния сайт на Общината;
- Осъществява при нужда евакуация на населението, попадащо в зоната на разпространение на газовете и парите на ОХВ;

6. Мерки за оказване на помощ при спасителни и неотложни аварийно - възстановителни работи в предприятието и/или съоръжението.

При възникване на авария в „Складова база за минерални торове” гр.Лом с оператор „ЛАТ Найтроджен България” ЕООД щаб за изпълнение на Общинския план за защита при бедствия планира използването на сили и средства на единната спасителна система:

В мястото на аварията се провеждат дейности за спасяване, намаляване и ликвидиране на последиците от промишлените аварии, съпроводени с експлозии, пожари, отделяне на опасни химически вещества и разпространението им в атмосферния въздух, съобразно вида на замърсителите чрез:

- гасене на възникналия пожар, следствие на аварията;
- извеждане или укриване на хората от зоната на замърсяване;
- издирване на поразени хора и изнасянето им на безопасно място;
- оказване на първа долекарска помощ на пострадалите и откарването им до лечебно заведение – извършва се от екипите на ФСМП – Лом;
- извършване на деконтаминация на спасителите и извежданите и изнасяни хора от зоната на химическо замърсяване;
- постоянен мониторинг на атмосферния въздух за наличието на концентрации на взривоопасни и запалими газове във въздуха над допустимите стойности – осъществяване се от служители на РЗИ и РИОСВ гр. Монтана;
- използване на водни завеси за ограничаване разпространението на отровните газове и пари.

6.1. Сили и средства на РС ПБЗН Лом (броя се уточнява в зависимост от конкретната ситуация) /Приложение №6/.

Основни задачи:

1. пожарогасителната и спасителната дейност;
2. неотложни аварийно-възстановителни работи, оперативна защита при наводнения и операции по издирване и спасяване и химическата, биологическата и радиационната защита;
3. изследване на причините и условията за възникване и разпространение на пожари и извършването на експертизи и експертни справки;

6.2. Сили и средства на РУ МВР Лом /Приложение №5/.

Основни задачи:

1. Отцепване района на аварията;
2. Оказване съдействие на останалите в обекта хора и транспорт да напуснат района на аварията;
3. Оказване помощ при настаняване в подходящи скривалища или други помещения на лицата, чиято евакуация е невъзможна;
4. Оказване съдействие на органите на ПБЗН провеждащи спасителните работи в обекта;
5. Провеждане оперативни мероприятия за установяване причините за аварията;
6. Поддържане в постоянна готовност на изградената система за оповестяване на служителите на РУ МВР Лом;
7. Организиране и осъществяване на взаимодействие с формированията на ПБЗН. и органите на местната власт;

6.3. Сили и средства на ОП“Чистота“ Лом /Приложение №4/.

Оказват подкрепа на силите на ПБЗН при ликвидиране на последствията от аварията;

6.4. Сили и средства на ФЦСМП гр.Лом /Приложение №6/.

Оказване на спешна медицинска помощ на пострадалите в епицентъра на аварията и извън него;

Транспортиране на пострадалите от аварията, нуждаещи се от болнично лечение в МБАЛ“Св. Николай Чудотворец“ гр.Лом или други болнични заведения.

6.5. Сили и средства на РИОСВ – Монтана.

Основни дейности мероприятия:

Мероприятия по вземане на проби от почвата и водата и извършване на анализ за замърсеност;

Извършва радиационен мониторинг;

Извършва мониторинг за концентрация на опасни вещества в атмосферния въздух с Газанализатор GASMET DX 40440 и GPS Germin Montana 650.

6.6. Сили и средства на Доброволното формирование на Община Лом/Приложение №7/.

Оказват подкрепа на силите на ПБЗН при ликвидиране на последствията от аварията;

Оказват съдействие на органите на РУ МВР Лом;

Оказват първа медицинска помощ на пострадалите.

6.7. При необходимост може да бъдат привлечени сили и техника на юридически лица.

7. Мерки за ограничаване на последствията извън територията на обекта, включително реагиране при сценарии за големи аварии, както е посочено в доклада за безопасност и разглеждане на възможни ефекти на доминото, в това число и сценарии имащи въздействие върху околната среда, както и за необходимите неотложни, средно или дългосрочни действия в съответствие с чл. 65, ал. 2 от Закона за защита при бедствия.

Мерките които са планирани при получаване на сигнал за промишлена авария и или пожар в „Складова база за минерални торове –гр.Лом” с оператор „ЛАТ Найтроджен България” ЕООД са следните:

- Получаване на сигнал от тел.112 и/или от служители в склада при дежурния по Общински съвет за сигурност;
- Информирание на Кмета на общината, зам.кметове и секретаря на Общината;
- Оповестяване на членовете на Общинския щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия /Приложение №1/;
- Получаване на първоначална информация от Валентин Красимиров – координатор на „Складова база за минерални торове” гр.Лом, тел.0882 420 848 чрез оперативния дежурен по ОбСС Лом;
- Ограничаване на достъпа до района на аварията със сили на РУ МВР Лом;
- Оповестяване на длъжностни лица от съседни обекти /Приложение №3/, извършва се от оперативния дежурен по Общински съвет за сигурност Лом:

Обекти в 70 м. зона от епицентъра на аварията:

- ЖП гара Лом;
- ТД“Държавен Резерв“ Лом;
- Склад за въглища „Перфект Трейдинг“ ООД;
- „ЕЛ ЕЙ РЕНТ“ АД;
- „Златия 97“ ООД;
- ПК“Наркооп“ Лом;
- „Лидл България“ ЕООД;

Уведомява се РИОСВ Монтана:

- в работно време – 096 300 960
- в извънработно време – 0882 001498

- Организиране и извършване при необходимост на евакуация на хора от жилищните сгради разположени в 300 метровата зона на опасност определена в Доклада за безопасност на „ЛАТ Найтроджен България” ЕООД, съгласно Плана за евакуация на населението от гр. Лом

при промишлена авария в „Складова база за минерални торове“ гр.Лом с оператор „ЛАТ Найтроджен България” ЕООД/Приложение №9/. При взимане на решение относно извършване на евакуация трябва да се отчете и факта, че сградите и съоръженията, разположени по следата на облака от ОХВ, разполагат с определена резистентност към проникването на парите в тях. Докато прозорците и вратите са затворени, проникването на токсични емисии е значително намалено. Въздухът от вътрешната страната на сградата ще бъде по-безопасен от въздуха отвън, докато токсичният облак от пари продължава да се движи. След преминаване и разсейване на токсичния облак, концентрациите на вредни емисии отвън ще спаднат, докато тези в затворените помещения ще имат повишени стойности и за това помещенията трябва да се проветрят. Имайки предвид тези факти, след анализ на създадената обстановка се вземат следните мерки:

- даване на препоръки към населението да останат по домовете си докато концентрацията на опасни вещества във въздуха влязат в допустимите норми;
- извършване на евакуация на населението от жилищните сгради разположени в 300 метровата зона на опасност.

За екипите които извършват СНАВР и логистични дейности в и около района на предприятието ще се осигурят индивидуални средства за защита от община Лом.

8. Мерки за предоставяне на специфична информация, отнасяща се до аварията, и какви действия следва да предприеме обществеността и намиращите се в съседство предприятия или обекти (при наличие на такива), които не попадат в обхвата на глава седма, раздел I от ЗООС, но са идентифицирани в съответствие с чл. 103, ал. 3, т. 7 и чл. 116з, ал. 1 ЗООС
относно вероятността от възникване на ефект на домино.

Анализирайки възможните аварии в Складовата база за съхранение на амониев нитрат „ЛАТ Найтроджен България“ ЕООД, съгласно Вътрешния аварийен план на обекта може да се направи извода, че при авария последиците са свързани с пожар, взрив и замърсяване на въздуха с ОХВ пораженията няма обхващат територии извън района на предприятието. В съседство на базата няма обекти с класификация по ЗООС и вероятността за домино ефект е нулева.

9. Мерки за информиране на спасителните служби в съседни държави в случай на голяма авария в предприятието/съоръжението с възможни трансгранични последиствия.

Съгласно Вътрешния аварийен план на предприятието няма вероятност авария в обекта да причини трансгранични въздействия.

10. Мероприятия за почистване и възстановяване на околната среда и рекултивация на засегнати земи след голяма авария.

- Отстраняване и депониране на замърсени почви, измерване на замърсени участъци, покрити с твърда настилка.

- Изваждане на загинали хора и извършване на процедури по тяхното разпознаване и информиране на близките им – извършва се от екип на МВР и Прокуратурата;

- Подпомагане разчистването на засегнатата инфраструктура в обекта със специализирана техника;

- Събиране на опасни отпадъци от аварията и инцидента, след което собствениците ги предоставят за унищожаване на юридически лица, които са лицензирани да извършват тази дейност по реда на Закона за управление на отпадъците.

- Извършване на окончателна деконтаминация на лицата, спасители, техника, прибори и ИСЗ, използване при ликвидиране на последиците от аварията.

11. Мероприятия при замърсяване на повърхностни и/или подземни води, или водни обекти.

Съгласно Вътрешния аварийен план на „Складова база за минерални торове“ гр.Лом, предприятието е осигурено срещу замърсяване на води и почви при евентуална голяма авария, чрез площадкова канализация, която отвежда замърсените води в пречиствателна станция за отпадъчни води.

Приложения:

1. Телефонен указател на Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия при Община Лом;
2. Телефонен указател на Единната спасителна система;
3. Списък за оповестяване при авария на длъжностни лица от съседни обекти;
4. Сили и средства на ОП "Чистота" Лом;
5. Сили и средства на РУ МВР Лом;
6. Сили и средства на РС ПБЗН Лом;
7. Сили и средства на Филиал за СМП Лом;
8. Сили и средства на Доброволното формирование на община Лом.
9. Инструкция за действията на оперативния дежурен по ОбСС Лом при авария в „Складова база за минерални торове“ гр. Лом с оператор „ЛАТ Найтроджен България“ ЕООД.